

Projectplan Oeverwalwetering Veessen-Vorchten (ontwerpbesluit)

Documentnummer 1024557

1 Projectbeschrijving

Door aanleg van de hoogwatergeul tussen Veessen en Wapenveld en tussen de Grote Wetering en de IJssel, is het oorspronkelijke watersysteem in het gebied gewijzigd. De dijken van de geul delen het watersysteem tussen de Grote Wetering en de IJssel op in drie gebieden, te weten (van west naar oost): Landschapszone (tussen Grote Wetering en Westdijk), Hoogwatergeul (tussen Westdijk en Oostdijk), Oeverwalgebied (tussen Oostdijk en IJssel). Binnen het project Hoogwatergeul Veessen-Wapenveld is aanpassing van het watersysteem voor alle drie de gebieden voorzien. In de Landschapszone, Hoogwatergeul en noordelijk deel van het Oeverwalgebied is dit ook uitgevoerd. Echter het zuidelijke deel van de wetering in het Oeverwalgebied, de Oeverwalwetering Veessen-Vorchten, was geen onderdeel van het Rijksinpassingsplan Hoogwatergeul Veessen-Wapenveld (RIP) en is daardoor niet gerealiseerd. Uit hydraulische berekeningen blijkt dat het wel noodzakelijk is ook dat deel van de Oeverwalwetering van nieuwe, grotere, duikers te voorzien en te verbreden en te verdiepen, om in de maatgevende situatie het gebied voldoende droog te houden. Dit projectplan gaat over die noodzakelijke aanpassing van het zuidelijke deel van de Oeverwalwetering, globaal tussen Veessen en Vorchten. In figuur 1 is de situatie weergegeven (grotere versie in bijlage).



Figuur 1 Situatie Oeverwalwetering Veessen-Vorchten in projectgebied Hoogwatergeul

1.1 Wat wordt aangelegd of gewijzigd?

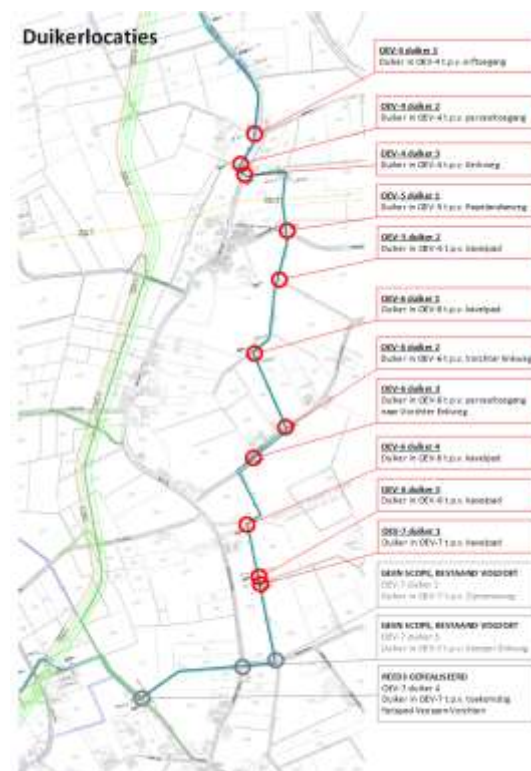
Het gedeelte van de wetering in het Oeverwalgebied tussen Veessen en Vorchten dat in het kader van dit projectplan wordt gewijzigd is in de volgende figuur 2 nader geduid. De figuur is op groter formaat opgenomen in bijlage.



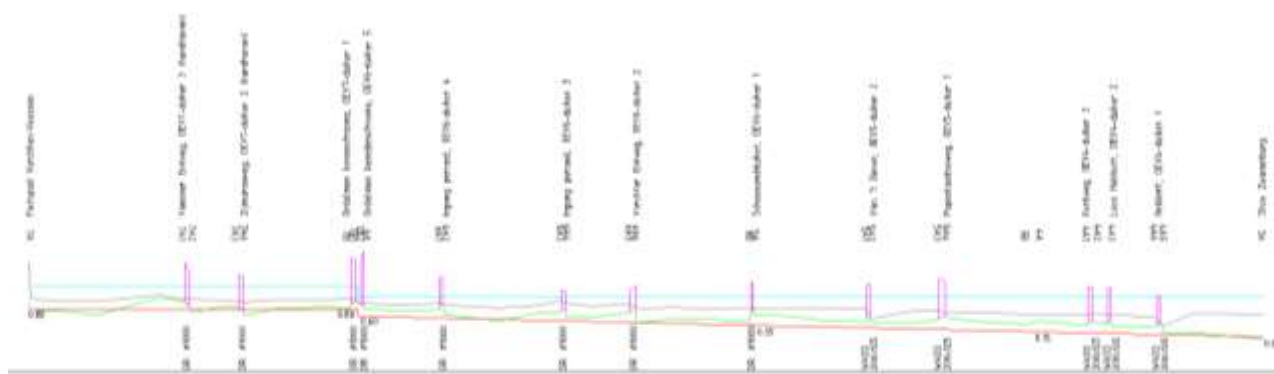
Figuur 2 Te wijzigen delen van de Oeverwalwetering Veessen-Vorchten

De volgende wijzigingen van de bestaande situatie zijn aan de orde:

- 1) De bestaande duikers in de Oeverwalwetering-zuid worden – waar hydraulisch noodzakelijk – vervangen door duikers met een grotere doorsnede die tevens op de benodigde diepte (conform bodemverhanglijn) worden gelegd. Zie figuur 3.
- 2) Het profiel van de watergangen die samen de Oeverwalwetering-zuid vormen wordt – waar hydraulisch noodzakelijk – verbreed ten behoeve van de voldoende afvoercapaciteit. De randvoorwaarde voor deze verbreding is de kadastrale begrenzing van het bestaande waterschapseigendom. Er zal dus geen aanvullende grondverwerving nodig zijn. Figuur 2 toont de uitbreidingsrichting van de verschillende watergangen die de Oeverwalwetering Veessen-Vorchten vormen.
- 3) De bodem van de watergangen die samen de Oeverwalwetering-zuid vormen worden op diepte gebracht, overeenkomstig de bodemverhanglijn tussen de stuwen in het gebied, die de verschillende peilgebieden markeren. Zie figuur 4 voor een indicatie (grotere versie in bijlage). De rode lijn is de beoogde nieuwe bodemlijn, de groene is de huidige harde bodem, de zwarte lijn geeft de sliblaag weer op de bodem, ten tijde van meten. Ter plaatse van de duikers (paarse trapeziumvormen) is de drempelvorming in de groene bodemlijn zichtbaar.



Figuur 3 Locaties te vervangen duikers



Figuur 4 Gewenste bodemverhanglijn Oeverwalwetering Veessen-Vorchten (rode lijn). Groene lijn is bestaande harde bodem, zwarte lijn is de slibbodem op meetdatum.

- 4) De onderhoudsstroken naast de watergangen zijn in de bestaande situatie geschikt voor zgn smalspoor-onderhoudsmaterieel. Vanuit vigerend waterschapsbeleid (Beheerplan Watersysteem 2015-2020) moeten deze stroken geschikt worden voor onderhoud met breedspoor-materieel. Dit project is een goede gelegenheid om dat meteen mee te nemen. De watergangen met een breedte van maximaal 6 m tussen de insteken op maaiveld kunnen vanaf één zijde onderhouden worden. De watergangen met een breedte tussen 6 en 12 meter krijgen aan beide zijden een onderhoudsroute. Er worden niet fysiek paden aangelegd, maar het betreft (per route) een ruimteresrevering van 5 meter breedte (vanaf de insteek van de watergang), vanaf waar onderhoud aan de watergang uitgevoerd kan worden. Hierover wordt vooraf overleg gevoerd met de eigenaren.

1.2 Hoe wordt het project uitgevoerd?

Het waterschap is voornemens de stappen 1) tot en met 4), als genoemd in paragraaf 1.1, gefaseerd uit te voeren.

De uitvoering van dit plan start met stap 1), vervanging van bestaande duikers. De vijf noordelijke duikers (zie figuur 3) worden samengesteld uit duikerelementen met een rechthoekige doorsnede. Vier van de vijf duikers zullen op palen gefundeerd moeten worden, één van de vijf kan "op staal" (op de ondergrond) gefundeerd worden. De overige duikers worden opgebouwd uit ronde betonnen buizen. Deze behoeven niet op palen gefundeerd te worden. Beide duikertypen (rechthoekig en rond) hebben hun eigen uitvoeringsspoor, welke parallel aan elkaar zullen lopen en dus gelijktijdig worden uitgevoerd. Bij een aantal duikers liggen nutsvoorzieningen in de buurt. De nutsbeheerders nemen de gelegenheid te baat om ter plaatse vernieuwingen in hun netwerken uit te voeren. De uitvoering van de duikers zal afgestemd zijn op deze nutswerkzaamheden, zodat de levering van gas, water, stroom en data geborgd is.

Nadat de duikers zijn vervangen zal de bodemlijn van de watergangen worden aangepast, van bovenstrooms naar benedenstrooms (stap 3) en waar nodig de verbreding worden gerealiseerd (stap 2). Zoals in paragraaf 1.1. al aangegeven, vergt stap 4) geen bouwwerkzaamheden, maar overleg met betrokkenen, dat moet leiden tot vastlegging van afspraken over gebruik van de grond van aanliggende perceeleigenaren, ten behoeve van het onderhoud van de watergang.

1.3 Welke voorzieningen worden getroffen om nadelige gevolgen ongedaan te maken of te beperken?

De aanpassing van de Oeverwalwetering Veessen-Vorchten kan op de volgende aspecten mogelijk leiden tot nadelige gevolgen voor betrokkenen:

1. onderbreking openbare weg,
2. onderbreking levering nutsvoorzieningen,
3. bereikbaarheid van woning, bedrijf of perceel,

4. schade aan gewassen,
5. schade aan opstallen,
6. schade aan percelen,
7. tijdelijk verminderde beschikbaarheid van landbouwgrond,
8. verstoring van flora en fauna

De volgende voorzieningen worden getroffen om het effect van mogelijke nadelige gevolgen te voorkomen of te verminderen:

Ad 1. onderbreking van de openbare weg

Enkele van de te vervangen duikers liggen in de openbare weg. In overleg met de wegbeheerder (gemeente Heerde) zullen omleidingsroutes ingericht worden. Volgens bestaande procedures zal dit tijdig aangekondigd worden in de daarvoor gebruikelijke media. De uitvoeringsfasering is zodanig ingericht dat er geen onbereikbaarheid van adressen optreedt. Enkele aanwonenden zullen gedurende een aantal weken om moeten rijden om op hun bestemming te komen. Deze periode wordt zo kort mogelijk gehouden.

Ad 2. onderbreking levering nutsvoorzieningen

Bij een aantal duikers is sprake van kruisende kabels en leidingen ten behoeve van nutsvoorzieningen (gas, water, elektriciteit, riool, data). De beheerders van deze netwerken hebben een plan tot aanpassing hiervan voorbereid. Dat is er op gericht enerzijds van de gelegenheid gebruik te maken hun netwerk op deze tracés te vernieuwen en onderbreking van de levering van diensten zo kort mogelijk te laten duren. Hun plannen en die van de uitvoerend aannemer voor verlegging van de duikers zijn nauwgezet op elkaar afgestemd om zo veel mogelijk "werk-met-werk" te kunnen maken en de totale hinderlast te minimaliseren.

Ad 3. bereikbaarheid van woning, bedrijf of perceel

Aangezien duikers bedoeld zijn om een perceel of adres bereikbaar te maken over een watergang heen, zal aanpassing van die duiker leiden tot onderbreking van die bereikbaarheid. Het projectteam van het waterschap heeft contact met de eigenaren van de aanliggende percelen en is voornemens ruim voorafgaand aan de uitvoering tot afspraken te komen over een tijdelijke by-pass of een vermindering van de hinder ten gevolge van de niet-bereikbaarheid.

Ad 4. schade aan gewassen

Om de lokaties van de te vervangen duikers te bereiken zal er zo veel mogelijk van de openbare weg en onderhoudsstroken van het waterschap gebruik gemaakt worden. Dat is echter niet voor elke locatie mogelijk. Waar gebruik van percelen van derden noodzakelijk is, is hierover reeds contact gezocht met betreffende eigenaar. Bestaande afspraken waren gericht op uitvoering na het oogstseizoen. Deze afspraken zullen hierzien moeten worden nu de uitvoering van de aanpassing van de duikers in de tijd is opgeschoven. Eventuele schade aan gewassen, opbrengstderving en kosten voor herstellen van landbouwgrond zal gecompenseerd worden conform reguliere procedures van het waterschap. Voor schade ten gevolge van

gebruik van het in te richten onderhoudspad langs de watergangen op grond van derden geldt de gebruikelijke compensatieregeling van het waterschap.

Ad 5. schade aan opstallen

Vier duikers worden gefundeerd op een paalfundering. Om deze tijdig en bedrijfseconomisch aan te brengen is er heiwerk nodig. Er is uitgebreid onderzoek gedaan naar de staat van de ondergrond en te verwachten trillingen in relatie tot de afstand van woningen en bedrijfspanden. Er wordt een uitvoeringsmethode toegepast waarbij het heien tot een minimum wordt beperkt. Schade als gevolg van dit beperkte heiwerk is op grond van de uitgevoerde onderzoeken niet te verwachten. Voorafgaand aan het heiwerk zal de staat van bebouwing opgenomen worden en tijdens het heien zal gemeten worden ter controle en bewaking. Voor de realisatie van de rechthoekige duikers is op 24 juni 2016, naar aanleiding van een aanvraag van Combinatie IJsselweide (opdrachtnemer voor de realisatie van de Hoogwatergeul), reeds een omgevingsvergunning voor de betreffende werkzaamheden afgegeven.

Ad 6. schade aan percelen

Eventuele schade aan de agrarische kwaliteit van landbouwpercelen ten gevolge van een bijvoorbeeld tijdelijke bouwweg of kraanopstelplaats zal worden hersteld en opnieuw ingezaaid. Gewasschade zal worden vergoed.

Ad 7. tijdelijk verminderde beschikbaarheid van landbouwgrond

Er zal met de betreffende perceeleigenaren overleg gevoerd worden over de bereikbaarheid van de locaties waar werkzaamheden uitgevoerd moeten worden. Uitgangspunt is dit in onderling goed overleg tussen perceeleigenaar en waterschap te regelen.

Ad 8. verstoring van flora en fauna

De wettelijk verplichte onderzoeken worden uitgevoerd en de bijbehorende ecologische werkprotocollen in acht genomen.

Als gevolg van dit projectplan is geen financiële schade voorzien die de uitvoering van het project in de weg staat. Belanghebbenden die onverhoopt toch schade lijden, kunnen verzoeken om schadevergoeding. Het waterschap tracht dan in eerste instantie in minnelijk overleg met de betrokkene tot overeenstemming te komen. Lukt het niet om tot overeenstemming te komen, dan geldt de Schadevergoedingsregeling Waterschap Vallei en Veluwe 2014.

1.4 Legger, beheer en onderhoud

Legger

Naar aanleiding van dit projectplan dient de legger gewijzigd te worden. Ter toelichting: de legger bestaat uit kaarten en teksten; in de legger vindt de juridische vastlegging plaats van zaken als de ligging, vorm, afmeting en constructie van wateren of waterkeringen. Ook worden daarin de zogeheten kunstwerken vermeld zoals bruggen, stuwen en duikers. De legger is bepalend voor de verplichtingen over en weer tussen het waterschap en burgers op het gebied van de instandhouding van de waterstaatswerken. Zo blijkt bijvoorbeeld uit de legger waar de diverse keurzones geografisch gelegen zijn. In deze keurzones gelden er regels voor diverse activiteiten.

Deze regels zijn vastgelegd in de keur van het waterschap en houden bijvoorbeeld in dat er niet gegraven mag worden zonder vergunning van het waterschap (watervergunning). Ook wordt de ligging van de onderhoudsroutes in de legger geregeld.

Voor deze leggerwijziging zal nog een apart besluit worden genomen.

Wijziging beheer en onderhoud

Ten gevolge van dit projectplan zullen de beheer- en onderhoudsactiviteiten aan het watersysteem niet wezenlijk wijzigen. Wel zal er met ander materieel onderhouden gaan worden (breedspoormaterieel in plaats van smalspoormaterieel).

2 Samenwerking

De werkzaamheden volgend uit dit projectplan worden door of namens het waterschap uitgevoerd. Er wordt afgestemd met gemeente Heerde, als wegbeheerder en nutsbeheerder (riool). Ook is de afstemming met de overige beheerders van nutsnetwerken gestart.

3 Toetsing Waterwet

Voor het voorliggende initiatief is de toepassing van de Waterwet gericht op het voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste. Met de aanpassingen uit dit projectplan worden wateroverlast en waterschaarste zo veel mogelijk tegen gegaan.

Het functioneren van het oppervlaktewatersysteem is gespecificeerd in de vorm van na te streven peilen in het watersysteem, hetgeen is vastgelegd in het Peilbesluit Terwolde, registratienummer 20001051, d.d. 17 mei 2000.

De randvoorwaarden waaronder deze prestatie behaald moet worden vinden hun basis in de NBW-normering: Nationaal Bestuursakkoord Water en de Provinciale Water-verordening (paragraaf 2.2.). Hieruit volgt dat voor de hoeveelheid af te voeren water ten gevolge van neerslag gerekend moet worden op 1,5 l/ha/s + 10% toeslag voor klimaatontwikkelingen, dus 1,65 l/ha/s.

Ten gevolge van de aanwezigheid van nachtvorstgevoelige fruitteelt in het gebied moet er ook gerekend worden op wateraanvoer in het gebied via het beschouwde watersysteem. Op basis van verleende vergunningen hiertoe moet een aanvoercapaciteit van 0,25 m³/s gerealiseerd kunnen worden.

De prestatie van de watergangen en duikers in de watergangen dient vervolgens getoetst te worden aan a) de verhangnorm, b) de stroomsnelheidsnorm, waarbij wordt aangesloten bij de Beleidsregels Keur WSVV 2013.

De verhangnorm voor de Oeverwalwetering is:

- Voor peilgebied bovenstrooms van stuw Ordelman: 0,1 m
- Voor peilgebied tussen stuw Ordelman en stuw Dijkslag: 0,3 m

De norm voor de stroomsnelheid in watergangen is: maximaal 0,3 m/s.

Bij duikers geldt:

- een maximale opstuwing van 5 mm per duiker,
- een maximale stroomsnelheid van 0,7 m/s door een duiker.

Het watersysteem is aan deze criteria getoetst. De conclusie uit de toetsing is dat aanpassingen aan het watersysteem (als benoemd in paragraaf 1.1 van dit projectplan) noodzakelijk zijn.

4 Uitvoerbaarheid

4.1 Samenhang met ander beleid

Voorliggende aanpassingen vloeien voort uit de gevolgen van het project hoogwatergeul Veessen-Wapenveld, welke onderdeel is van het landelijke programma Ruimte voor de Rivier. Het project Hoogwatergeul is op 31 juli 2017 opgeleverd.

In het beheerplan watersysteem 2015-2020 van waterschap Vallei en Veluwe is het beleid en de programmering vastgelegd om, in het kader van beleids-harmonisatie, smalspoortrajecten om te zetten naar breedspoortrajecten.

4.2 Planologische inpassing

Op grond van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is voor het gebied waar het project wordt uitgevoerd het bestemmingsplan Buitengebied Oost vastgesteld. De voorgenomen activiteiten passen binnen het geldende bestemmingsplan.

De benodigde verbreding van de watergangen kan uitgevoerd worden binnen het huidige kadastrale eigendom van het waterschap. Daarbij zullen de bestaande smalspooronderhoudsstroken, die in eigendom zijn van het waterschap, waar nodig benut worden voor verbreding van de watergang. In de toekomst dient het onderhoud aan de watergangen vanaf gronden van derden uitgevoerd te worden. De Keur maakt dit mogelijk. Hierover wordt – zoals eerder gezegd – overleg gevoerd met betrokkenen perceeleigenaren.

Vervanging van duikers past binnen de leggerprofielen van de huidige watergangen.

Verder zijn de volgende overige vergunningen en besluiten van belang.

- Voor de realisatie van de rechthoekige duikers is op 24 juni 2016, naar aanleiding van een aanvraag van Combinatie Ijsselweide (opdrachtnemer voor de realisatie van de Hoogwatergeul), reeds een omgevingsvergunning voor de betreffende werkzaamheden afgegeven.

- Voor de kap van twee bomen nabij adres Papelandseweg 11 te Vorchten is op 10 oktober 2017 een omgevingsvergunning afgegeven door gemeente Heerde.

4.3 Planning

Er wordt begonnen met het vervangen en op diepte leggen van de duikers. Dit wordt voorafgegaan door aanpassingen aan kabels en leidingen (nutsvoorzieningen). De aanleg van de duikers is reeds volledig voorbereid. Aanpassingen aan kabels en leidingen is op z'n vroegst mogelijk in week 20-2018, direct gevolgd door vervanging van de duikers.

Voordat de verbreding en verdieping van de watergang kan beginnen, zal het proces van overleg met aanliggende perceeleigenaren en -gebruikers over inrichting van onderhoudsroutes afgerond moeten zijn. Het streven is om de verdieping en verbreding van de watergangen in 2018 gereed te hebben.

4.4 Overige uitvoeringsaspecten

Over een aantal te vervangen duikers liggen kabels en leidingen, die ten behoeve van de vervanging van de duikers aangepast moeten worden. Hierover is reeds overleg met de betreffende beheerder gaande. Enkele beheerders benutten de vervanging van duikers om ter plaatse oude kabels en leidingen te vernieuwen. Een aantal duikers kruist de openbare weg. Hierover is afstemming met gemeente Heerde, om omwonenden tijdig te informeren en weggebruikers een omleidingsroute te bieden.

De vervanging van duikers in dammen ten behoeve van perceeltoegang hebben direct invloed op de bereikbaarheid van landbouwpercelen en woningen of bedrijven. Met betrokkenen worden maatregelen besproken om de benodigde bereikbaarheid tijdens de verbouwing te garanderen. Na de verbouwing zal de oorspronkelijke situatie zijn hersteld of verbeterd.

5 Procedure

5.1 Inspraakreacties

Over dit ontwerp-projectplan kunnen belanghebbenden hun zienswijze (reactie) geven tijdens de inspraakprocedure. Meer informatie hierover is te vinden in de bekendmaking. In het definitieve projectplan zal worden aangegeven hoe met de eventuele zienswijzen is/ wordt omgegaan.

5.2 Beroep bij de rechtbank

Tegen het definitieve besluit kunnen belanghebbenden die een zienswijze hebben gegeven, beroep bij de rechtbank instellen.

5.3 Wettelijke basis

Dit besluit betreft een projectplan als bedoeld in artikel 5.4 van de Waterwet. Het college van dijkgraaf en heemraden is bevoegd tot het nemen van dit besluit in verband met artikel 7, aanhef en sub c van de Organisatieverordening Waterschap

Vallei en Veluwe 2013. De projectprocedure van artikel 5.5 en volgende van de Waterwet is niet van toepassing (dit is een uitgebreide procedure voor waterstaatswerken van bovenlokale betekenis).

6 Contactpersoon uitvoering

Voor vragen over het project kunt u contact opnemen met Erik Klijn Velderman, telefoonnummer 06 52 41 06 30.

Voor vragen over de procedure of voor juridische vragen kunt u contact opnemen met Jaap Doude van Troostwijk, telefoonnummer 06 11 73 31 37.

7 Bijlage(n)

1. Kaart situatie Oeverwalwetering Veessen-Vorchten
2. Kaart Oeverwalwetering Veessen-Vorchten met maatregelen aan de watergangen
3. Kaart met te vervangen duikers
4. Schematische weergave beoogd lengteprofiel Oeverwalwetering Veessen-Vorchten

Bijlage 1

Kaart situatie Oeverwalwetering Veessen-Vorchten



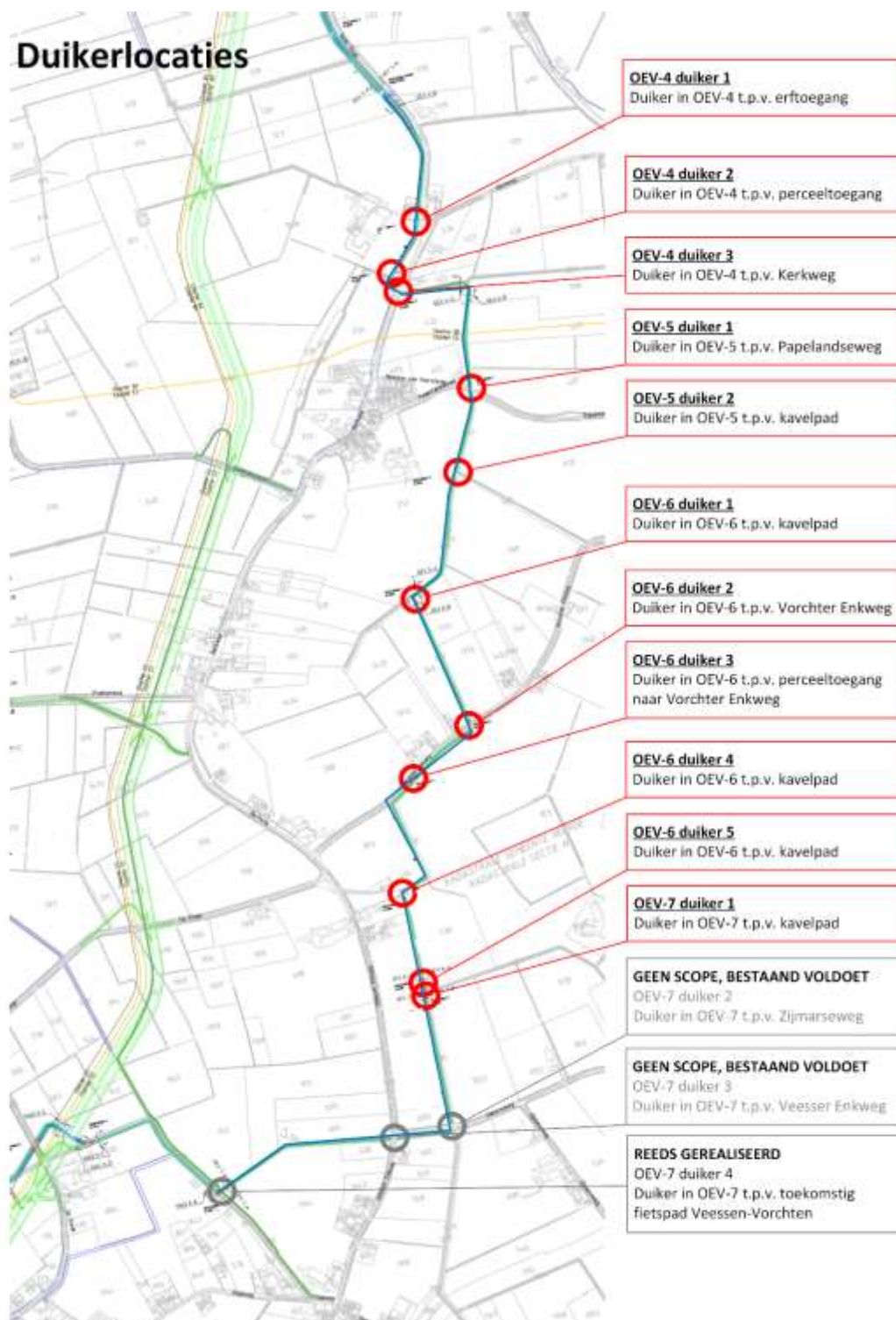
Bijlage 2

Kaart Oeverwalwetering Veessen-Vorchten met maatregelen aan de watergangen



Bijlage 3

Kaart met te vervangen duikers



Schematische weergave beoogd lengteprofiel Oeverwalwetering Veessen-Vorchten

